Spolufinancováno Evropskou unií

Právnická fakulta
Univerzita Karlova

Hloubkové rozhovory – seznam otázek
sada pro advokáty

Informování respondenta a informovaný souhlas

- **Představení a účel:** Uvítání a představení tazatele, poděkování za čas. Stručné seznámení s **projektem „Je normální se dohodnout“ realizovaným Právnickou fakultou UK ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti** – cílem je zmapovat oblast nařizování prvního setkání se zapsaným mediátorem a získat perspektivu těch, jichž se to týká (**v tomto případě advokátů**). Zdůraznit, že nejcennější budou **upřímné názory a zkušenosti respondenta** pro lepší porozumění praxi a potřebám advokátů.
- **Průběh a záznam: Ujistit o důvěrnosti a anonymitě výpovědí**; vysvětlit, že rozhovor bude nahráván jen pro účely přesného přepisu (se souhlasem respondenta). **Délka rozhovoru ~60 minut**. Vysvětlit polostrukturovaný formát: existuje připravená osnova otázek pro udržení tématu, ale rozhovor je flexibilní a může se přizpůsobit toku povídání.
- **Dotazy a souhlas: Zjistit, zda má respondent před začátkem nějaké otázky**. Potvrdit souhlas s účastí a nahráváním. Poté přistoupit k samotnému rozhovoru. **Po zapnutí nahrávání si opět ověřit „na záznam“ informovaný souhlas s rozhovorem a nahráváním.**

I. Zahřívací část – profesní kontext (cca 5–10 minut)

1. Profesní zázemí

Mohl/a byste prosím stručně popsat svou advokátní praxi?

Délka praxe, hlavní specializace, typy sporů, ve kterých nejčastěji vystupujete, velikost kanceláře, region.

2. Zkušenosti s mediací obecně

Jaké jsou vaše dosavadní zkušenosti s mediací jako způsobem řešení sporů?

Sonda: Setkal/a jste se s mediací opakovaně, výjimečně, spíše okrajově? Jaký z toho máte celkový dojem?

3. Vzdělávání v oblasti mediace

Absolvoval/a jste někdy školení nebo jinou formu vzdělávání zaměřenou na mediaci nebo první nařízené setkání?

Sonda: Pokud ano – co vám to dalo? Pokud ne – považujete to za potřebné / nepotřebné a proč?

II. Fáze nařízení prvního setkání (cca 15 minut)

4. První reakce na nařízení PNS

Jak obvykle vnímáte situaci, kdy soud nařídí první setkání se zapsaným mediátorem?

Sonda: Jaké jsou vaše první myšlenky, očekávání, případně obavy?

5. Práce s klientem po nařízení

Jakým způsobem klientovi vysvětlujete, že mu bylo nařízeno první setkání se zapsaným mediátorem?

Sonda: Co považujete za důležité klientovi sdělit? Jak klienti typicky reagují?

6. Očekávání klienta

S jakými očekáváními podle vás klienti na první setkání přicházejí?

Sonda: Chápou rozdíl mezi PNS a mediací? Mají spíše realistická, nebo zkreslená očekávání?

7. Role advokáta v přípravě

Připravujete klienta na první setkání nějak cíleně?

Sonda: Doporučujete konkrétní přístup, strategii, témata? Nebo ponecháváte průběh plně na mediátorovi?

8. Vnímání smyslu PNS před jeho uskutečněním

Jaký smysl má podle vás první setkání v okamžiku, kdy je nařízeno, ještě před jeho samotným proběhnutím?

Sonda: V jakých typech sporů ho považujete za smysluplné / nesmyslné?

III. Průběh prvního setkání (cca 20 minut)

9. Účast advokáta

Účastníte se prvního setkání obvykle osobně spolu s klientem?

Sonda: Proč ano / proč ne? Jaké výhody či nevýhody v tom vidíte?

Pokud ANO:

Jakou roli na setkání obvykle zastáváte?

Sonda: Aktivní vstupy vs. spíše podpůrná role, vztah k roli mediátora.

Pokud NE:

Jakým způsobem klienta připravujete na to, že se setkání účastní bez vás?

Sonda: Jakou zpětnou vazbu vám klient po setkání poskytuje?

10. Průběh setkání

Jak byste popsal/a typický průběh prvního setkání, které jste zažil/a?

Sonda: Co se na setkání řeší, jaká témata dominují, co vás překvapilo?

11. Role mediátora

Jak hodnotíte roli a postup mediátora během prvního setkání?

Sonda: Co podle vás fungovalo dobře, co méně?

12. Práce s informacemi a důvěra

Do jaké míry považujete první setkání za bezpečný prostor pro sdílení informací o sporu?

Sonda: Obavy z odhalení strategie, práce s důvěrností, role advokáta.

13. Reakce protistrany a jejích zástupců

Jak na vás během prvního setkání působí protistrana a její právní zástupce?

Sonda: Rozdíl oproti soudnímu jednání, ochota ke komunikaci.

IV. Po skončení prvního setkání (cca 15 minut)

14. Výsledek setkání

K jakému výsledku podle vaší zkušenosti první setkání nejčastěji vede?

Sonda: Zahájení mediace, návrat k soudu, jiné efekty.

15. Pokračování mediace

Pokud mediace po prvním setkání pokračovala, jaká byla vaše role jako advokáta?

Sonda: Zapojení do mediace, práce s mediační dohodou.

16. Situace bez dohody

Pokud mediace nepokračovala nebo nedošlo k dohodě – proč podle vás?

Sonda: Důvody na straně klienta, protistrany, mediátora, systému.

17. Dopad PNS na další řízení

Mělo první setkání podle vás nějaký dopad na další průběh soudního řízení, i když nedošlo k dohodě?

Sonda: Změna komunikace, postojů, strategie.

18. Vnímání úspěchu

Co pro vás osobně znamená „úspěšné“ první setkání se zapsaným mediátorem?

Sonda: Stačí změna postoje, nebo až konkrétní dohoda?

V. Bariéry a rozvoj institutu (cca 10 minut)

19. Překážky využívání PNS

Co podle vás v praxi nejvíce brání širšímu využívání prvního setkání se zapsaným mediátorem?

Sonda: Advokáti, klienti, soudy, legislativa, ekonomické faktory.

20. Podpora a motivace

Co by podle vás mohlo přispět k tomu, aby byl tento institut využíván častěji a smysluplněji?

Sonda: Informovanost, vzdělávání, standardy, pobídky.

21. Role advokacie

Jakou roli by podle vás měli hrát advokáti a advokátní komora v podpoře mediace a PNS?

VI. Závěr (cca 5 minut)

22. Otevřený prostor

Je ještě něco důležitého k tématu prvního setkání nebo mediace, co jsme nezmínili a považujete to za podstatné?

23. Doporučení

Jaké jedno doporučení byste dal/a tvůrcům systému (soudům, ministerstvu, akademické sféře) v oblasti prvního setkání?

CC BY SA

Výstup vznikl v rámci projektu „Je normální se dohodnout“, reg. č. CZ.03.03.01/00/23_057/0004847, OPZ+.

2026